
SAKSFRAMLEGG

Til:	Møtedato:	Sak:
Fakultetsstyret for Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi	10.06.2020	

Innspill til store satsinger 2022 fra BFE

Innstilling til vedtak:

- 1. Fakultetsstyret ber om at innspill knyttet til fartøy videreføres i innspillet for 2022.*
- 2. Styret ber om at saken legges frem for endelig vedtak i septembermøtet.*

Bakgrunn for saken:

Årlig blir fakultetene bedt om å spille inn forslag til større satsinger utenfor rammen til UiT. Fristen for årets innspill er satt til 1.10, og således er det god tid til å komme med innspill. Saken presenteres styret nå knyttet til at møtet 10 juni møtet har et fremtidsfokus. Mulighetsrommet for å endre kurs eller gjøre store satsinger kan enten komme gjennom å omdisponere egen ramme eller gjennom økt ramme fra UiT. Den økte rammen fra UiT kan enten komme gjennom strategiske midler eller via ekstraordinær bevilgning knyttet til satsinger utenfor rammen fra Departementet. UiT har tradisjonelt hatt mange tiltak på listen knyttet til satsinger utenfor rammen, men likevel er det svært sjelden det kommer ekstra tildelinger. Tidligere var det vanlig å tildele nye studieplasser over denne rammen, men UiT har i den senere tid fått beskjed om å omdisponere egne plasser i større grad. Unntaket er 2020 hvor det kommer en rekke studieplasser tilknyttet korona som en tildeling over revidert nasjonalbudsjett. Ut over det er det stort sett penger til nye bygg som tildeles. Den siste større satsingen som er omsøkt og tildelt som en satsing utenfor rammen er prosjektet Arven etter Nansen, som var et prosjekt som var for stort for de tradisjonelle mekanismene i Forskningsrådet

Innspill til satsinger utenfor rammen til 2021

I fjorårets innspill hadde fakultetet, i tillegg til midler til investering og drift av forskningsfartøy, prioritert å be om endring av finansieringskategori for Integreert master i akvamedisin. Studiet er er kostnadskrevende, og bør være i samme kategori som veterinær eller odontologi. Master i akvamedisin gir autorisasjon og reseptrett knyttet til medisiner av fisk. Det er kun UiT og UiB som har dette studiet, og i samråd med UiB har vi i flere år bedt om at finansieringskategorien til dette studiet endres fra C til A uten at Departementet har tatt våre innspill til følge. Vi forslår nå at dette tiltaket tas ut av forslaget. Rent økonomiske vil ikke endringen medføre store endringer for Fakultetet, men vil ville fått en bedre uttelling ved tildeling av nye studieplasser til Akvamedisin.

Foreløpige forslag til statsbudsjettet for 2022

Satsingsforslag	2022	2023	2024
Drift av forskningsfartøyer	25mill.	25,5 mill.	26 mill.
Prosjektering og investering i nytt Kystfartøy nord	2,5 mill.	2,5 mill.	40 mill.

Drift av forskningsfartøyer og nytt erstatningsfartøy for FF Helmer Hanssen

UiT eier i dag forskningsfartøyene *Helmer Hanssen* og *Hyas*. Vi har nylig solgt vårt kystfartøy *Johan Ruud* som har vært i UiTs tjeneste i over 40 år, og vi er i prosess med nyanskaffelse av et mindre fartøy på ca 24 meter over egen ramme. Vårt største fartøy *Helmer Hanssen* har isklasse og kan gå i arktiske farvann med en viss mengde is. *Helmer Hanssen* er ett av de mest kostnadseffektive forskningsfartøyet i Norge, med en operativ driftstid på 300 døgn i året. Fartøyet bemannes av 2 skift, og både studenter og forskere inngår i skiftordningen om bord slik at det foregår aktivitet døgnet rundt. *Helmer Hanssen* er særdeles viktig for utdanning av studenter innen geovitenskap, biologi, fiskeri og nautikk for UiT og UNIS. Årlig er det flere hundre studenter om bord i ulike obligatoriske kurs og aktiviteter knyttet til ulike utdanningsprogram. I tillegg til *Helmer Hanssen* har UiT også 50 % av driftstiden til ekspedisjonsfartøyet *Kronprins Haakon*. Her har UiT nylig inngått en langsiktig kontrakt med UiB, hvor de får tilgang til 10 % av vår tid.

Etterspørselen etter tokt både knyttet til forskning og undervisning har økt betydelig de senere år, både knyttet til klimafokus, nye marine næringer og en betydelig økning i antall studenter som vil jobbe i nye næringer eller med forskning knyttet til havet. Det er nødvendig å opprettholde en hensiktsmessig sammensetning av fartøyflåten, både av hensyn til kapasitet og driftsøkonomi. For eksempel vil det være ulønnsomt å bruke de største fartøyene til innhenting av prøver i kystnære farvann. Tilsvarende vil *Kronprins Haakon* ha kapasitet til langvarige ekspedisjoner i fjerne farvann, slik som Antarktis, noe *Helmer Hanssen* ikke har. *Helmer Hanssen* vil være viktig i nord, som det eneste forskningsfartøyet som kan gjøre tilsvarende operasjoner som *Kronprins Haakon*, og spesielt i perioder hvor *Kronprins Haakon* er utilgjengelig for øvrige brukere.

Forskningsfartøyet *Kronprins Haakon* ble satt i operativ drift fra august 2018. Det er ikke gitt bevilgning til drift av fartøyet utover at Havforskningsinstituttet (HI) og Norsk Polarinstitut har fått finansiert ca. seks måneder knyttet til tokt i Antarktis i 2019.

Bevilgning til erstatningsfartøy for FF Helmer Hanssen

UiT fikk i statsbudsjettet for 2017, 40 millioner til oppgradering av *Helmer Hanssen*. Bevilgningen ble gitt på bakgrunn av en rapport som tilsa at fartøyet kunne fungere som kystfartøy nord ut 2026. Prosjektering av nytt kystfartøy bør derfor settes i gang senest i 2022 for å være godt prosjektert og i operativ drift fra 2026.

I samarbeid med øvrige statlige institusjoner med forskningsfartøy utarbeidet HI i 2018 en felles rapport om fremtidig fartøybehov for utdanning og forskning, samt vedlikehold av lange tidsserier. Rapporten er sendt til NFD som behandlet saken på vegne av øvrige departementer med forskningsfartøy. I henhold til rapporten anbefales det at *Helmer Hanssen* videreføres til 2026, samtidig som prosjektering av et nytt fartøy med tilsvarende egenskaper igangsettes snarlig.

Et nytt fartøy med egenskaper for å gå i års-is som er på størrelse med dagens *Helmer Hanssen* antas å ha en kostnad på rundt 700-800 millioner kroner. *Det haster med å starte prosjekteringen med tanke på alderen til Helmer Hanssen, og det søkes om startfinansiering på 2,5 mill fra og med 2022.*

Økt øremerket bevilgning til drift av forskningsfartøy

Universitetet har i alle år hatt en øremerket bevilgning til drift av *Helmer Hanssen*. UiTs årlige kostnad til drift av *Kronprins Haakon* (40 % av totalkostnadene) er estimert til 34 millioner for 2021, og til dette har vi ikke fått ekstra midler over statsbudsjettet. Ved å omstrukturere driften av de mindre fartøyene *Johan Ruud* og *Hyas* til et nytt fartøy på 24 meter, vil vi også redusere driftskostnadene. Besparelse på disse tiltakene beløper seg til ca. 9 mill. kr årlig. Ytterligere besparelser er vanskelige å få til uten å legge ned undervisningstokt eller å avvise eksternt finansierte prosjekter med forskningstokt. *Vi ber derfor om at det settes av 25 mill. kr over statsbudsjettet øremerket til drift av forskningsfartøy for UiT*

Kathrine Tveiterås
dekan

—

Terje M Aspen
fakultetsdirektør

—

terje.aspen@uit.no
77 64 60 03

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur